

ne prismođi. Za zajutrk si skuhaš kavino karto in pridene malo mlečne (če si tako srečen, da jo imaš). Če imaš rad tudi sladno kavo, pridene še kosček sladkorne karte. Po jedi se umij z milno karto in se obriši z nakazilom za obrisače. Če zvečer rad čitaš, si sveti z petrolejno karto . . .

Naše žrtve za domovino.

Žrtve, ki jih zahteva vojska, se v vseh krajih množijo od dne do dne. Dne 24. marca je bil pokojan Janez Artman iz Legna, župnije Sv. Martina pri Slovenjem gradu. Bil je na italijanski fronti, ker ga je s tovariši zasula granata. A posrečilo se mu je, da se je izkopal ter je druge počeal na pomoč, da so se tudi tovariši rešili. Nato je zbolel. Pošiljali so ga iz bolnišnice v bolnišnico, razadnje v Celje, kjer sta ga žena in sin našla v obžalovanju vrednem stanju. Preoblekla sta ga in spravila na železnico. Razveselilo se mu je srce, da je zopet prišel v rojstni kraj, toda samo — umirat in ga je smrt kmalu rešila trpljenja. Bil je vrl mož, dober kristjan, skrben gospodar in oče. Blag mu bodi spomin! Njegovi duši svetila večna luč!

V bolnišnici v Gradcu je umrl dne 17. marca Franc Sluga iz Preslegadola v rajhenburski župniji, star še le 22 let.

Dne 3. svečana je umrl na italijanskem bojišču Anton Skoberne, doma iz Zuma, zadet od sovražne granate, v 23. letu svojega življenja. — Dne 29. marca pa je umrl v bolnici v Budimpešti Jožef Zupanc. Bil je težko ranjen že v 10. soški ofenzivi in se je siromak mučil čez šest mesecev. Pokojnika sta bila vrla in poštena mladeniča.

Došla je tužna vest od tirolske meje, da je padel še drugi sin občespoštovanega, narodno zavrednega župana in cerkvenega ključarja prihovske župnije Jožeta Skerbinšek z imenom Jožef. Dne 25. marca je bil v italijanskih gorah v glavo zadet in dne 27. marca ga je č. g. vojni kurat Rezman pokopal pri mestu Feltre. Dragi Zepa, na Marijin praznik si padel kot vnet Marijin družabnik, naj ti sprosti Kraljica mučnikov bogato plačilo pred Bogom! Ugleđni, vrla krščanski rodbini Skerbinšek naše najglobokeje sožalje!

Vsem slovenskim žrtvam za domovino naj bo večni Bog usmiljeni Plačnik!

Dopisi.

Maribor. Mestni magistat je glede oddaje in uporabe mesa za mariborsko mestno prebivalstvo določil sledeče: Uvedejo se mesne karte, na katerih bo označeno ime mesarja, pri katerem bo dotična oseba imela nakupovati meso, in sicer goveja, telečje, svinjsko in ovčje meso in tudi drobovino. Prodaja inozemskega mesa ostane slejkoprej neomejena. Vsak mesar mora zapisati v seznam ime stranke, katera želi pri njemu kupovati meso. Priglasiti se pa mora nadalje do 20. aprila in se mora pri njem izkazati z družinsko polo. Otroci, stari manj kakor 4 leta, nimajo pravice do dobave mesa. Za osebe stare več kakor 4 leta, je določeno na teden 20 dkg mesa brez privilega. Konečno se še določa, da osebe ki ne prebivajo v mariborskem mestu, ne bodo dobivale mesa pri kakem mariborskem mesarju, če nimajo tozadevnega dovoljenja od okrajnega glavarstva. V Mariboru stanujoče osebe, ki želijo dobivati meso pri kakem mariborskem mesarju, dobijo mesne karte v Elizabetni ulici št. 14, kjer se tudi dobivajo krušne karte.

Sv. Jakob v Slov. gor. Umrl je dne 3. aprila najstarejši mož v naši župniji Janez Sauperl, previkar na Babini v Gornjem dolu. Bil je v 85. letu svoje starosti. V mladosti je bil tudi v vojski proti verolomnemu Lahu. Osem let je služil cesarju, ne da bi bil med tem le eno uro na dopustu. Vse ga je rado imelo in spoštovalo. N. v. m. p.!

Sv. Benedikt v Slov. gor. Dne 6. aprila smo ponesli k zadnjemu počitku tukajšnjega trgovca g. Alojzija Sumenjaka, ki je bil zadnja leta nastavljen pri c. kr. prehranjevalnem uradu v Mariboru kot trgovski strokovnjak. Rajni je bil zaveden Slovenec, rodom iz Polensaka pri Ptuj, star šele 33 let. Svoj čas je imel trgovino v Mariboru na Tegetthoffovi ulici. V svoji naporni službi se je hudo pokvaril in si nalezal kal boleznij, ki ga je kmalu spravila v preni grob. Rajni je bil zvest naročnik „Slov. Gospodarja“ in „Straže.“ Pogreb je bil sijajen ob obilni udeležbi od vseh strani. Svetila vrlomu pokojniku večna luč! Hudo prizadetih obitelj naše iskreno sožalje!

Sv. Bolfunk v Slov. gor. V nedeljo, dne 21. aprila, ob treh popoldne, se vrši shod Slov. Kmetijske Zveze v gostilni g. Horvata. Govorita poslanca Brenčič in Roškar. Pridite v obilnem številu!

Sv. Lovrene v Slov. gor. Tudi tukaj vlada večna navdušenja za našo veliko misel ujedinjenja našega troimenega naroda. Jugoslovansko deklaracijo je podpisal skoro vsak naš župljan. Izjemo so delali le fisci. Ti so navezani na evanglij, kateroča oznanjuje pesilninski ptujski Snopsar. Med „Stajarčevij-

mi“ naročniki, katerih število ne presega menda 10, je kajpada tudi naša slavna žandarmerija. Nekaj „kljukeca“ se tudi razproda v nemškutarškem gnezdu „pod brezgom“, ker drugega blaga ni, seveda samo zato, da kšelt gre naprej.

Sv. Urban pri Ptuj. Slovenska Kmetijska Zveza priredi v nedeljo, dne 21. aprila 1918, po rani službi božji v gostilni g. Klemenčiča političen shod. Poslanec Mihael Brenčič bo poročal o delovanju v državem zboru. Agitirajte za veliko udeležbo! Pridite tudi sosed!

Središče. Slovensko katoliško izobraževalno društvo ima v nedeljo, dne 21. t. m., popoldne po večernicah, v društvenih prostorih svoj redni občini zbor z običajnim sporedom. Po občinem zboru se vrši mesečni sestanek Dekliške Zveze. Pridite v obilnem številu!

Zlatolčje pri Sv. Janžu na Dravskem polju. Žalostnih prizorov smo v sedanjem groznem času vajeni. Vendar pa nas je prizor, ki smo ga gledali v soboto, dne 13. aprila t. l., silno presunil in ogorčil, mnogim izsilil bridke solze ter trpki vzdih: torej tako daleč smo že prišli, popolnoma zaslužili so naše ljudi, naše vojake! Iz Ptuja so vojaki-novinci letnika 1900 pripeljali kakih 8 vozov, večinoma težkih pionirskih voz. Mislili smo: g. grof in namestnik Clary, ki se je dne 8. t. m. peljal na avtomobilu skozi St. Janž, je zopet naročil novo rekvizicijo in poslal v svoji veliki potrežljivosti do nas slovenskih kmetov kar vojaške vozove. Toda zmotili smo se. Ti vojaki so imeli drugo nalogo. Zavili so jo iz okrajne ceste doli proti Dravi, kjer ima šentjanška graščina, katere lastnik je od 1. februarja 1918 utujski župan, velik Nemeč pred svetom, a v resnici slovenskih staršev sin, očka Ornig, velik gozd. Ornig je dal sekati gozd. Delali so to vojaki, ki so dobivali n. pr. sledečo hrano: za 5 dni je prejele 14 mož: ½ kg moke, 37 dkg masti, 50 dkg sladkorja, 40 kg repe (30—35 kosov, torej pol repe na dan za osebo), 1 kg kulinene nadomestka, 18 dkg mesa, ki je včasih bilo neužitno, ter 1 kg kruha (za moža). Plače niso dobivali nobene za delo, imeli so samo „lenungo.“ Da s to hrano niso mogli delati, je umevno, zato so morali beračiti (z lenungo 16 vinarjev se dajo kupiti k večjemu vžigalici!), zato je tudi izgini več psov, ki so jih zavžili. Ornig je namreč, kakor slišimo, napravil z vojaško oblastjo pogodbo, da vojaška oblast poseka gozd ter spravi drva na mesto v Ptuj, vojaška oblast pa dobi za to četrtino drv. Zato so ti vojaki morali zastoj delati, Ornig dobi skoraj zastoj drva v mesto. Namesto da bi preskrbela vojaška oblast ali pa Ornig, da bi se drva zvozila z živino ali s tovrstnimi avtomobili v mesto, pa so komandirali mlade vpoklicance, da so morali namesto živine peljati iz gozda ob Dravi po slabi cesti in navkreber drva 12 km daleč v Ptuj in sicer je bilo pri vsakem voz z 2 metroma drv 10 mladih dečkov, ki so vpreženi morali vleči težki voz, kar bi komaj močni konji zmogli. Kot nad živino je kričal neki nad njimi: hi, hi! Nekaterim so se potrgale debele vrvi, za katere so vlekli, pripovedujejo ljudje, da so jih tudi topli. Obupno so jokali in kleli nekateri; ljudje, ki so gledali ta prizor, so tudi jokali ter se zgražali nad tem nečloveškim trpinčenjem 17-letnih lačnih fantov, prinašali jim jedila. Radi bi jim pomagali, a seveda niso mogli, menda bi tudi to bilo „veleizdajalstvo.“ Če je človek gledal ta grozni prizor, bi moral misliti, da smo zopet v starih paganskib časih suženjstva ali pa v časih, ko so graščinski valpeti vozili in orali s kmeti, nad njimi kričali in jih topli. Ali se zato vpokličejo v vojaško službo še najmlajši naši, da bi tam robotali graščakom, da bi z njimi vozili namesto z živino, mešani in „drugj“ pa se s svojimi in drugimi ženskami vozijo na sprehod. Ali se tako služi domovini? V starih časih so sužnji vsaj dovolj hrane dobili, ti sužnji v cesarski suknji pa morajo stradati in brez vsake plače bogatašem in vojaški oblasti robotati, delati hušje ko črna živina. Ali je to tudi patriotično? Odločno ugovarjamo zoper tako zlorabo in zaslužnje naših vojakov. Kmetjski domovi so brez delavcev, 17letni dečki so bili odvzeti kot zadnja opora in pomoč kmetijskih staršev, ali zato, da tam stradajo in zastoj suženjska dela opravljajo ter pomagajo gotovim ljudem polniti žepce?!

Rošnja pri St. Janžu na Dravskem polju. Pri nas je nekdo, ki strašno rohni zoper Jugoslavijo ter grozi tistim, ki bi se za njo podpisali, da bodo — ustreljeni, da bodo morali v Srbijo iti voziti in drugo. Obžalujemo tiste, ki se od takega človeka dajo strahiti ter bogati s takimi hudobnimi in neumnimi lažmi. Kar on trdi, je samo izraz onemogle nemškutarške jeze, kateri se pošten kmet in Slovenec smeje. On je agent nemškutarškega Ptuja, on je sluga Ornigov. Ker očka Orniga ta naš možak tako zelo čisla, bi mu svetovali, naj bi nabral po občini vse svoje pristaše-nemškutarčke skupaj, da bi šli Ornigu — ali sami ali s svojo živino, kakor se jim poljubi — drv vozit iz njegove fioste, da ne bo treba 17letnim dečkom-vojakom tega delati — zastoj. Morebiti bi svojim ljubim očka Ornig to delo boljše plačal. Gotovo pa bi bilo to delo bolj patriotično, kakor trositi take laži.

Puščava. Dne 10. aprila t. l. je umrl tukaj v 37. letu svoje starosti g. Janez Karničnik, p. d. Požun, župan v Činžata. Pri vojaških naborih in pri raznih rekvizicijah se je močno prehladil in postal tako žrtev svetovne vojske, česaravno mu kot županu

ni bilo treba iti na bojno polje. Pokojnik je bil globoko veren mož, ki je tudi ljubil svoj slovenski narod, in bil naročnik „Slov. Gospodarja“ in „Straže.“ Kot župan je bil zelo delaven in vreden, kot gospodar pa nad vse skrben; v kratkih letih je razširil svoje prvotno malo posestvo na vse strani. Pa tudi za versko in нравno vzgojo svojih otrok je vzorno in lepo skrbel. Kako je bil radi svojega plemenitega značaja in lepih lastnosti daleč okrog priljubljen, je jasno pokazal njegov sijajen pogreb. Zapustil je ženo in sedem nepreskrbljenih otrok. Blagi mož naj v miru počiva, njegovi tako hudo prizadeti rodbini pa naše sožalje in sočutje!

Brezno ob Dravi. Bratovska nedelja sv. Miklavža se letos obhaja tukaj dne 28. aprila, t. j. četrto nedeljo po Veliki noči. Dvojno opravilo: ob sedmih in ob desetih popoldne po letni uri in zahvalna pesem povodom godu presvite cesarice Zite (dne 27. aprila).

Vransko. Za toli potrebno dobro letino prosit poromamo čez Sv. Križ na Sv. Uršulo, tako da bude sv. maša dne 2. majnika ob desetih v Kokarjih, dne 3. majnika okoli poldne v Sentvidu, kamor dojdejo romarji lahko z vlakom do Soštanja, dne 4. majnika zjutraj sv. opravilo na Sv. Uršuli.

Sv. Pavel pri Preboldu. Slovensko katoliško izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 21. aprila, popoldne po večernicah, v Društvenem domu zgodovinsko igro „Junaške Blejke“ in šaloigro „Strahovi.“ Cisti dobiček je namenjen društvu „Dobrodelnost.“ Vstopnina 1—3 K. Pridite!

Teharje. Naše Slovensko izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 21. aprila, popoldne ob 3. uri v žitalnici svoj letni občini zbor. Na vspredu je govor, poročilo odbora, pevske točke in ribji lov. Pridite mnogoštevilno!

Sv. Križ pri Slatini. Biserno poroko sta obhajala dne 10. aprila Anton in Marija Kamenšek, posestnika v Vincu. Med gosti so bili navzoči tudi vlč. g. Fr. Korošec, gospa Ogrizek in podpolkovnik g. Pušnik. G. nadzupnik so imeli v cerkvi in doma prisrčen nagovor. Biseroporocencema želimo še železno poroko!

Rajhenburg. Natlačeno polna je bila društvena dvorana na Belo nedeljo zborovalcev, ki so se zbrali, da slišijo poročilo svojih poslancev v sedanjem političnem in gospodarskem položaju. Temeljito sta razpravljala gg. Poslanca dr. Benkovič in dr. Jankovič o vseh rečeh, ki so danes splošnega zanimanja. Seveda je njuno poročilo izzvalo večkrat vihar navdušenja pa tudi vihar ogorčenja, kakoršen je pač bil predmet, o katerem sta govorila. Zbor je soglasno izrekel zaupanje vsem poslancem Jugoslovanskega kluba, je z velikim navdušenjem sprejel resolucijo za Jugoslavijo v smislu znane deklaracije z dne 30. maja 1917, je protestiral zoper nameravani vinski davek, je z vso odločnostjo zahteval omejitev sedanjih rekvizicij in je z globokim ogorčenjem konstatiral, da je kmet sedaj najbolj brezpraven faktor v državi, medtem ko peza vojnih bremen najbolj tlači in žuli njegove rame. Predsednik zborovanja, g. župan A. Kunej, se je zahvalil v imenu zborovalcev gg. poslancema za njun požitrovalen trud, in med pevanjem »Hej Slovani!« se je razšla 700tera množica zborovalcev z veliko nado v srcu, da napoči kmalu tudi slovenskemu narodu resilni dan svobode.

Najnovejša poročila.

Baron Burian Cerninov naslednik?

Iz Dunaja poročajo, da bo bivši zunanji minister in sedanji skupni finančni minister baron Burian imenovan za Černinovega naslednika. Imenovanje barona Buriana za zunanjega ministra se sicer ni izvršeno, a se utegne razglasiti že te dni. — Burian je bil zunanji minister pred Černinom ter je po rodu in mišljenju Madžar. Nemcem bo torej sledil Madžar. Oseba se bo spremenila, duh pa in razmere ostanejo iste.

Avstrijski državni zbor.

Državni zbor bo sklican v torek, dne 30. aprila. Prihodnji teden začnejo delovati državnozbornski odseki. Brambni odsek ima prihodnji torek, dne 23. t. m. svojo sejo. Kedaj bodo pričele delovati delegacije, še ni določeno.

Turki zavzeli trdnjavo Batum.

Turške čete so dne 13. t. m. po srditem boju zavzele rusko-kavkaško trdnjavo Batum ob Črnem morju. Mesto šteje 32.000 prebivalcev in leži v vzhodnem kotu Črnega morja. Okolisa Batuma je bogata petroleja.